

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Przy kolacji [Tomek] był w tak świetnym nastroju, że aż ciotka dziwiła się: „co tym razem go opętało?” Niezłe oberwał za rzucanie w Sida ziemią, ale niespecjalnie się tym przejął. Próbował skraść cukier pod nosem ciotki i dostał po łapach.

- Ciociu - zapytał - czemu nie bijesz Sida, kiedy to robi?

- Temu, że Sid tak nie dokucza człowiekowi jak ty. Jak można wpychać w siebie tyle cukru! Całe szczęście, że nie spuszcza cię z oczu!

Ciotka wyszła na chwilę do kuchni, a Sid, święcie przekonany o swej nietykności, sięgnął po cukierniczkę, by w ten sposób okazać Tomkowi wyższość. Było to wprost nieznośne! Ale cukierniczka wysliznęła się z ręki Sida, spadła na podłogę i rozbiła się. Tomek oszalał ze szczęścia. Uradował się tak bardzo, że zagryzł język i nie odzywał się słowem. Postanowił sobie w duchu, że będzie milczał, nawet kiedy wróci ciotka. Będzie siedział cicho, aż ciotka zapyta sama, kto to zrobił. Powie dopiero wtedy i cóż to będzie za rozkosz widzieć, jak ten wzór wszelkich zalet, ten jej pupilek dostanie po łbie! Jego serce było tak przepelnione radością, że nie mógł usiedzieć na miejscu, kiedy ciotka wróciła z kuchni i na widok szczątków cukierniczki zaczęła strzelać spod okularów piorunami gniewu.

„No, zaraz się zanieśli!” - pomyślał, ale w tym samym momencie leżał już jak długi na ziemi! Groźna ręka podniosła się, by uderzyć jeszcze raz, gdy Tomek wrzasnął:

- Przestań! Za co mnie bijesz? Przecież to Sid ją rozbił!

Ciotkę Polly zatkało, a Tomek czekał na słowa współczucia. Ale ciotka, kiedy wróciło jej mowę, rzekła tylko:

- Hm! Z pewnością nie dostałeś za darmo. Już ja wiem, żeś tu niezłe broił, kiedy mnie nie było.

Poczuła wyrzuty sumienia i z całego serca chciała powiedzieć Tomkowi coś miłego, coś ciepłego; doszła jednak do wniosku, że odebrałyby to jako przyznanie się do błędu, a na to nie pozwalała dyscyplina. Nie powiedziała więc nic i strapiona udała się do swych zajęć.

Nadąsany Tomek usiadł w kącie i zajął się rozpamiętywaniem swego cierpienia.

Mark Twain, *Przygody Tomka Sawyera*.
Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków 2001, s.17-18.

1. Wobec Sida ciotka Polly była:

- A) wymagająca   B) surowa
 C) tolerancyjna   D) łaskawa

2. Z tekstu wynika, że Tomek nie lubił Sida, gdyż:

- A) zabroniono im wspólnych zabaw
 B) Sid ciągle coś niszczył i rozbijał
 C) Sid był ulubieńcem ciotki Polly
 D) ciotka szczególnie Sida wyróżniała

3. Sid jest ukazany w tekście jako:

- A) pewny siebie chłopak
 B) chłopiec zarozumiały
 C) sojusznik Tomka
 D) człowiek tchórzliwy

4. Tomek cieszył się z niezręczności Sida, gdyż:

- A) pragnął sprawiedliwości
 B) czuł się krzywdzony
 C) chciał dokuczyć ciotce
 D) nie podobała mu się cukierniczka

5. Plan Tomka po rozbiciu cukierniczki polegał na:

- A) natychmiastowym wskazaniu palcem winowajcy
 B) bohaterskim wzięciu na siebie winy za powstałą szkodę
 C) milczeniu aż do osiągnięcia największego efektu
 D) zatajeniu przed ciotką całego przykrego wydarzenia

6. Po wymierzeniu Tomkowi kary ciotka nie przyznała się do błędu, ponieważ:

- A) chciała za wszelką cenę upokorzyć Tomka
 B) obawiała się kpiny i pretensji ze strony Sida
 C) byłoby to niezgodne z jej systemem wychowawczym
 D) chciała uchodzić za osobę surową i wymagającą

NAUKA O JĘZYKU

7. Nie mówimy:

- A) W ciszy rozlega się mruczenie kota.
 B) Naród pielęgnuje tradycje.
 C) Ciągle pletła jakieś głupstwa.
 D) Wszyscy pochwalali tego chłopca.

8. Przysłowie mówi, że Kto pod kim dołki kopie, ten:

- A) potrzebuje łopaty
 B) sam w nie wpada
 C) wejdzie na górę
 D) dołek zasypie

9. Odmianą częścią mowy jest wyraz:

- A) postanowienie   B) najlepszy
 C) tamtędy   D) szybko

10. Prawidłowo zapytano o przypadek:

- A) biernik - komu? czemu?
 B) narzędnik - o kim? o czym?
 C) dopełniacz - kogo? czego?
 D) celownik - komu? czemu?

11. Postać dokonaną ma czasownik:

- A) wyjść   B) myśleć
 C) krzyknąć   D) powiedzieć

12. Prawidłowo przeprowadzono stopniowanie przymiotnika:

- A) mądry, niemądry, głupi
 B) słodki, słodszy, najslodszy
 C) ładny, brzydszy, najbrzydszy
 D) gorzki, bardziej gorzki, najbardziej gorzki

13. W miejscu kropek w zdaniu *Był smutny, ... nikt go nie pocieszał.* - powinien się znaleźć spójnik:

- A) więc   B) albo   C) ale   D) lecz

14. Wyrażenie przymikowe znajduje się w zdaniu:

- A) Usiadł na ławce.
 B) Opowiadała o wycieczce.
 C) To był jej pies.
 D) Poszła z nim do kina.

15. Wyrazy bliskoznaczne są zapisane w szeregu:

- A) aksamitny, delikatny
 B) cyfra, cyfrowy
 C) bestialski, okrutny
 D) chorągiew, flaga

16. Prawidłowo nazwano tryb czasownika:

- A) myślał - tryb przypuszczający
 B) niech zaczeka - tryb rozkazujący
 C) zdenerwowaliby się - tryb orzekający
 D) zabierz - tryb przypuszczający

17. Tylko głoski ustne znajdują się w szeregu:

- A) ę, m, z   B) r, l, a
 C) n, s, ż   D) g, w, j

18. Prawidłowo zapisano tytuł książki:

- A) „Córka czarownicy”
 B) „Cudowna Podróż”
 C) „Mała księżniczka”
 D) „Tajemniczy Ogród”

LITERATURA

19. Doktor Dolittle (w książce pt. „Podróże doktora Dolittle”) nauczył mieszkańców Wyspy Pajęczych Małp, jak:

- A) rozpalać ogień
 B) pielęgnować niemowlęta
 C) przetapiać metal
 D) używać kanalizacji

20. Aby zdobyć pieniądze na dotarcie do Wyspy Pajęczych Małp (w książce pt. „Podróże doktora Dolittle”), papuga Polineza:

- A) kradła kobietom złote pierścionki
 B) podsunęła pomysł zawierania zakładów
 C) pofrunęła do kopalni diamentów
 D) zatrudniła się na poczcie jako listonosz

21. Przedstawione w książce pt. „Wakacje Mikołajka” zdarzenia są:

- A) realistyczne   B) fantastyczne
 C) fikcyjne   D) historyczne

22. Nocna zabawa na koloniach (w książce pt. „Wakacje Mikołajka”) skończyła się fiaskiem, ponieważ:

- A) Mikołajek bał się ciemności
 B) nagle lunął rześisty deszcz
 C) intendent zgubił proporczyk
 D) chłopcy nie umieli rozszyfrować wskazówek

23. Zwierzęta w dżungli ulegały Mowgliemu (w książce pt. „Księga dżungli”), ponieważ:

- A) był od nich silniejszy
 B) patrzył im w oczy
 C) miał ogień
 D) stał na dwóch nogach

24. Mała rozbójniczka (w baśni pt. „Królowa Śniegu”) wzruszyła się opowieścią Gerdy, i dlatego:

- A) nie zabiła jej
 B) ocaliła ją przed lawiną
 C) dała jej renifera
 D) podarowała jej diamenty

25. Mityczny Ikar zginął, gdyż:

- A) wiatr zniszczył mu skrzydła
 B) zawładnęły nim marzenia
 C) chciał dorównać bogom
 D) uniósł się zbyt wysoko

26. Aby dostać się do Hadesu, należało:

- A) przemierzyć Styks
 B) przepłynąć łodzią Charona
 C) przejść obok Cerbera
 D) złożyć ofiarę Persefonie

27. Gdy Demeter dowiedziała się o porwaniu córki, wówczas:

- A) porzuciła swe obowiązki
 B) udała się do króla Minosa
 C) złożyła bogom ofiarę
 D) przeklęła ziemię

28. Dedal nie mógł opuścić Krety, gdyż:

- A) znał tajemnice państwowe
 B) dowodził wojskiem
 C) stracił pamięć
 D) był więźniem Minosa

29. Podczas pobytu w Australii Tomek Wilmowski („Tomek w krainie kangurów”) uczestniczył w polowaniu na:

- A) niedźwiedzie koala
 B) psy dingo
 C) kangury
 D) hipopotamy

30. Tomek Wilmowski był chłopcem:

- A) nieśmiałym   B) niezaradnym
 C) ciekawym świata   D) żądnym wiedzy